

ԱՊՈՐՆԵ ՊԵՏԵԼԻ
ՇԱՐԺՈՒՄ ՎԵ ԻԼԱՎԷՍԻ
Պուլկարիա Իշին
Սենեկի Բեշին 12 Փր.
Արթը "ՍՈՐԲ" 7 Փր.

ՇԱՐԺՈՒՄ ԻԼԱՎԷՍԻ

ՄԻԼԼԻ ՎԵ ՄԻՅԱՍԻ ԿԱԶԵԹԱ

Եալընըզ Ճուսասա Իրթէսի Կիւնլէրի Նէշը օլունուր :

Редакция на естественнѣ

« ШАРЖУМЪ »
—❖ ВАРНА ❖—

Отговорникъ Д-ръ М.ХІГ.ХР.Д.И.Ч.В. ВАРТАНЪ

Redaction du journal

« CHARJOURN »
—❖ VARNA ❖—

ՄԵՔԹԵՊԼԵՐԻՄԻՉ

Էվլաուրըմըզը թէրպիյէ վէ թէնվիր իթմէք իշին, պաշընա վասըթա մէքթէպլէրիմիզ իսէտէ, քէմալը թէէսիւֆլէ պէյսան իսէրիզքի, Պուլկարիասա մէվնուա օլան մէքթէպլէրիմիզ, հիշ պիր ճիհէթլէ էվլաուրըմըզըն թէնվիր վէ թէրպիյէսին լազըմ օլունուր տէճէտէ իքմալ իտէմէյօրլար. պունուն սէպէպի իսէ պաշընա բարասըզըդտան իլէրի կէլմէքտէ տիր. Մէքթէպլէրիմիզ, սէնէվի մուայեհէն վէ թէէմին իտիլմիշ պիւտճէսի օլմայըպ, պիր թագըմ թալէպէ այըդըրընտան վէ պիր գըրըմա թաղականութիւնլաւըն քիլիսէ վարիտթընտան վէրտիլէրի պիր մըգատար տգճէտէն իպարէթ տիր. իշթէ պէյլէ զայըլ մուայեհէն վասըթալար իլէ մէքթէպլէրիմիզին իտարէսի թէէմին օլունամալըպ, վագթըն պախշ իթտիկի իլիմ վէ սէնաթտան տվլաուրըմըզ մահրում գալըյօր :

Պիզ վաունայը միսալ թաթարագ, Պուլկարիասա եաշայան հայըլըմըզ իշին, միւմքին մէրթէպէ էլիմիզաէն կէլտիկի գատար վարիտթ թարիգլէրի իրպիյէ իտէրէք, մէքթէպլէրիմիզին թէէմին տէվլամընա չալըշաճալըզ :

Իշթէ էհալիմիզ կէնճ վէ զայրէթլի գէվաթտան միւրէքքէպ պիր հոգաբարձութիւն թէշքիլ իթտի. պու զաթլար նէ գատար տգըլլը վէ նէ գատար չալըզան օլաւար, բարասըզ վէ եախսո իղթիզալընտան նոգտան օլան վարիտթլա պիր իշ կէօրէմէզլէր :

Մէքթէպիմիզին տէվլամընը թէէմին իշին զայրէթ սաաէ վէ գօլայըդլա եաբըլաճագ պիր թէտպիր վար տըր, զանըմճա պու թէտպիրի պաշա չըգարմագ իշին պէյլիւք պիր միւշքիլթ եօգ տըր. Պիր չիւքէթ թէշքիլ իթմէք իշին թաղականութիւն վէ հոգաբարձութիւն միւթթէֆիգէն չալըշալը տըրլար. վէ պու չիւքէթին մագստի եալընըզ մէքթէպիմիզին թէէմին իսթիգպալի իշին վաունասա եաշայան հայըլըն ճիւմլէսինտէն հաֆթալըք սուրէթի իլէ ճիւզիւ պիր ագճէ թօրլամալը տըր. պու սուրէթլէ հէր սէնէ էքէյի պիր մըգատար հասըլթ մէյսանէ կէլէպիլէճէկինէ գալիլէն էմին օլունուրմուզտան, էհալիմիզին պու կիպի պիր չիւքէթ թէշքիլ իթմէք իշին լազըմ կէլէն վասըթալար միւրաճատթ իթմէլէրինի տըզու իտէրիզ : Չիւքի թիւրքիասա մէքթէպ իտարէսի իշին տէտիկիմիզ միսիլու, չիւքէթլէր մէվնուա օլուպ, Հայաստանաթի պիր թագըմ մէքթէպլէրիմիզ պու կիպի չիւքէթլէրին վէրտիկի ագճէլըլէր իլէ իտարէ օլունուրլար :

ՄԵՍՐԻՃԵՐՎԷՐ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ԹԻԻՐԳԻՍ

Եէմէնտէ եէնիտէն զուհուր իտէն ըստանը թէսքին իտէպիլմէք իշին, Հալէպտէն 16 թապուր ապքեր մահալի մէզքիւրէ կէօնաէրիւմիշ տիր :

— Էպի-իւ-Րէշաւուն սօն ըսեանք իւզէրի-
նէ թիւրք հիւքիւմէթի Նէճիա սանճաղը մու-
հաֆաղա սաքէրինէ իքի պէօլիւք սիւարի վէ
պիր սաղ թօբու իլավէ իթմիշ տիր :

— Սէլանիկոն զապըթա պիր չօգ պու-
կար էվէրինի թէհարրի իտէրէք , կիմնաղիա
թալէպէլէրինտէն պիրիսինին խանէսինտէ պիր
րէվօլէր պուլուպ , մէքքուսու էլաէ իտէ-
մէմիշ տիր . մէքքիւր թալէպէ սաղը պիր
հալաէ րէֆիգլէրիլէ գաշմուգտա օլտուղունու
զապըթա խապէր ալարագ , թառաղիպ իթմիշ
վէ զապըթա իլէ թալէպէլէր ալաօրնտա
գալկա զահուր իտէրէք , թալէպէլէրտէն պի-
րի էօլմիւշ վէ աիկէլէրի տաթի էլէ կէշմէք
իւզրէքէնտի քէնտիլէրինի էօսիւրմիւշէր տիր .
պուսուն իւզէրինէ մէքքիւր կիմնաղիա մուալ-
լիմէլէր զապըթա թէվգըֆ իթմիշ վէ « Սվի-
թի ֆիլիլ » համ պուլկար քիլիսէսինի թէ-
հարրի իթմիշ տիր :

— Սէլանիկ ճիւղարնտա Մէնամէ շէհ-
րինտէ 5 պուլկար համամաա երգանաղլարը
էսնաոն պիր թաղըմ թիւրքլէր իւզէրլէրինէ
հիւճիւմ իթմիշլէր իտէտէ , պուլկարլար գար-
շը գօյուպ , էթրաֆտան պաշկա պուլկարլար
տաթի պիրլէշէրէք թիւրքլէր իլէ գալկա իթ-
միշլէր , վէ իքի թարաֆտան պիր գաշ քիշի
հարալտնիշ տիր :

— Սէլանիկա Մաքէտօնիա գօմիթէսի-
նին սաղլաաղը սիւրհըլարը պուլմագ իշին զա-
պըթա թէհարրիթա տէվամ իտէրէք , պիր
չօգ պուլկարլար թէվգըֆ իթմիշ տիր . պուս-
լարտան իքիսի մահպուստնէ գաբուսու էօ-
նիւնտէ քէնտի քէնտիլէրինէ թէլէֆ իթմիշ
տիր :

— Պաղը Ալի Մաքէտօնի գօմիթէսի իճ-
րտաթընտան վէ իշմէնտէ զուհուր իտէն իս-
թիլալտան զիյաաէսիլէ էնտիլէ իթմէքտէ
տիր . պիր թարաֆտան մալիլէճէ սըգընթը-
լարլն վէ աիկէր թարաֆտան րէօլէ գարը-
շըգըղլարլն մէյտանէ կէլմէսի , Սուլթանը
զիյաաէճէ աիլիւնտիւրաիկինի էվրօթա կա-
ղէթալարը հաղըյօր :

ՄԱՔԷՏՈՆԻԱ

Պալպան շըպիհ ճէզիրէլէրինտէ սապիշի
մուհաֆաղա իթմէք վէ Մաքէտօնիա գօմի-
թէսի մուամէլաթընը մէն իթմէք իշին , րու-
սիա թարաֆընտան Պուլկարիա հիւքիւմէթի-
նէ վէ մէքքիւր գօմիթէ րէյիսինէ իճրա իտի-
լէն թէպլիլաթ վէ նասիհաթ , վիէնտա
տա խօշնտա տիլէթի մուճիպ օլմուշ տիր :

— Տաթիլի պիր թաղըմ մէսէլէր իլէ
օլրաշան Պուլկարիա , մաքէտօնիա գօմիթէսինին
շըգարաճաղը ըսեանքն էօնիւնիւ ալմագ իշին ,
գօմիթէյի տաղըթմոյա մէճպուր օլտուղունը ,
վէ շիմալիլք Մաքէտօնիա իշին իսթիգլիլիլէ-
թէ րուսիա վէ էվրօթա հիւքիւմէթլէրի
միւսաաոնէ իթմէյէճէկինտէն պու կիպի վա-
ղըթաա հէր տիւրլիւ ամէլիյաթըն ֆաիտէսիլ
ղալաճաղընը , մէքքիւր գօմիթէ աղալարընը
տաթի գանաաթ հասըլ իթաիկինի Թաշմըգ
հաղըյօր :

— րուսիա , ինկիլթէլա , Ֆրանսա վէ
իթալիա էլիլէրի Պաղը Ալիյէ միւրաճաաթլա ,
Մաքէտօնիաա սիւքիւնէթ իլէ հաշայան է-
հալիլի ճիտաի սուրէթտէ մուհաֆաղա իթմէք
լաղըմ օլտուղունտան , իգլիլա իտէն թէ-
տապիրին էլէ ալընմաղընը թալէպ իթմիշ-
լէր տիր :

ԻՆԿԻԼՅԵՐԱ

Օֆէր վաբօրնա իլթիհաղ իաէճէք իքի
զըրհը իլէ վէլի ահաըն մարա իքիտէ , ինկի-
լիլ միւսթէմէլիքեաթընտան օլան Ավըտրա-
լիա , շիւաիսթան , Գանատա , Չէլանտիայը ճէ-
տիտէի զիյարէթ իաէճէկինի ինկիլիլ կաղէթա-
լարը հաղըյօրլար :

— Եաղըն վաղըթաա գրալ Նիւճի էտուարա
հաղըթլէրի Ալմանիայը զիյարէթ իաէճէկին-
տէն պէօլիւք հաղըլըղլար կէօրիւլիւյօր իմիշ :

— Բարլամէնթօնըն միւղաքէրէլէրի էսնա-
սընտա Իրլանտա մէպուր Օ Տօնէլ , էսկի Իրլան-
տա լիսանը իլէ պիր նութգ իրաա իտէրէք Իր-
լանտանըն մախուս լիսանը օլտուղունտան , օլ
լիսանլա նութգընա տէվամ իաէճէկինի Թարար
իթմիշ իտէտէ , բարլամէնթօ րէիսի անը մէնն
իթմիշ տիր :

— Ավրստրալիա հիւքիւմէթի Թրանսվալա ասփէր Եօլլամագ Թէքլիֆիւնի բէսմէն բէտ իթ-միշտիր:

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

Ժէնէրալ Եօլլա Մէթիւէնին գօլու, Գլէ-րիսթօր ճիվարընտա 1400 պօէրլէր իլէ պիր մուհարէպէյէ պաշլայըպ, պօէրլէր մէվգըլէրինի ճիտտի սուրէթտէ միւտաֆաա իթմէյէ չալըշ-մըշլար իսէտէ տայանայըպ ֆիրար իթմէյէ մէճպուր օլմուլար տըր. պու մուհարէպէտէ ին-կիլիզլէրտէն 3 զապիթ վէ 13 ասփէր էօլմիւշ, վէ 5 զապիթ իլէ 28 ասփէր Եարալանմըշ տըր. պօէրլէրին պըրազաղըր մէվգըտէ 28 էօլիւ պուլուպ աէֆն իթտիքլէրինի Լօրտ Գիչնէր պիր Թէլէկրաֆլա պիլտիրիյօր:

— Ժէնէրալ Պօթանըն օրտուսընտան գա-չան պիր պօէրին պէյանընա նազարէն, Պօթա մայէթինտէ պուլուհան ասփէրէ խիթապէն չու նութգը իթմիշ տիր. «պէշ Եիւզ քիշի պիլէ գալմըշ օլսադ, Եիւնէ մուհարէպէյէ տէ-վամ իտէպիլիբիդ. նասըլ քի Ամէրիգա քէնտի իսթիգլալիյէթի իչին ալթը սէնէ միւթէմատիէն մուհարէպէյէ տէվամ իթտի. պիզ տախի տէվամ իտէճէկիդ»: Պու նութգա գարըշ աս-քէրլէրտէն պիրի ճէվապէն «քիաֆֆէի մահսու-լաթ վէ հայվանաթըրըր ինկիլիզլէր զապթ վէ խարապ իթտիլէր, մուհարէպէ իթմէք իչին աթմայա ֆիշէնկիմիդ տախի ազ գալտը, պիզ նասըլ ուզուհ միւտտէթ տայանապիլէճէկիդ» տէմէսինէ, Պօթա «էկէր պիզ մուհարէպէյէ տէ-վամ իտէճէք օլուր իսէք Ալլահ հէր տիւրլիւ մուալէնէթի իտէճէք տիր» տէյէրէք մայէթի ասփէրինի գաւտըրմըշ տըր:

«Զապալլը Պօթա, սօն տէրէճէյէ գատար մուհարէպէ իլէ, էվրօթատան իւմիտինի գաթ իտիպ, չիմտի տախի Ալլահըն մուալէնէթինէ պէքլէյօր:»

— Ժէնէրալ Տուէթ վէ Շթայն ուզուհ պիր պէյաննամէ նէշր իտիպ, պօէրլէրին մուհարէ-պէյէ տէվամ իթմէլէրինի թալսիյէ իթմիշ վէ պու մուհարէպէտէ ինկիլիզլէրին հազըր օլ-սուգլարընը իսպաթ իթմէկէ չալըշմըշլար տըր:

— Ժէնէրալ Բիւմըր, Ժէնէրալ Տուէթի թապիպ իթմէյէ տէվամ իտիյօր վէ Եէքաիկէ-րինէ բէք Եազըն պիր մէվգըտա պուլուհսուգ-լարընտան ազ պիր կիւնաէ մուհարէպէյէ թու-թուլաճազլարընը «Թան» կազէթասը Եազըյօր:

— Պօէր Ժէնէրալ Հէրցօք վէ Քիւլիցինկըր, Ժէնէրալ Տուէթ իլէ պիրլէշմէկէ չալըշլար:

Ժէնէրալ Հէրցօքըն մայէթի տաքէրինտէն պիր միւֆրիզէ, Վօղպուրկտան կէշտիկի զէման, չէհ-րին մաղազա վէ տիւքքէհանլարընը Եաղմա իթ-միշլէր տիր:

— Գարտաքի ալման գօնաօլտը, պիր պէ-յաննամէ նէշր իտէրէք, ալմանլարըն պօէրլէրէ հիշ պիր սուրէթլէ մուալէնէթ իթմէլէրինի էմր իթմիշ տիր:

— Թրանսվալ հուտուտընտա, ինկիլիզ միւս-թէմէլիքեաթընտան Սուրիզ գըալիչասը, Լօն-տրայա պիր մէքթուպ Եօլլայըպ, գըալիչանըն վէֆաթըր դայէթ ֆէնա թէէսիր իթտիկինի վէ քէնտիսինին տայիմա ինկիլիզլէրէ տօթ գալա-ճազը կիպի, էկէր ինկիլիզ օրտուսու քէնտի թօրաղընա կիրէճէք օլուրսա հէր տիւր-լիւ մուալէնէթի իտէճէկինի պիլտիրիյէ տիր:

— Թրանսվալ մաուհաթկիւզարը Տօք. Լէյ-տըս, Լահէյէ ազիմէթլէ, Վէլէլմիհա հազըլէթ-լէրինին իզտիվաճընտա հազըր պուլուհսուգու էսնատէ, միւմայիլէհին Պըիւքէլտէք իգամէթ-կիւհընա խըրըզլար կիրէրէք բօլիթիգաճա դայէթ էհէմիյէթլի պիր թազըմ էվրազըր բէ-միյէյի հալի օլան չանթասընը չալմըշլար տըր. վուգուր հալի Տօք. Լէյտս զապըթայա իսպար իթտիկինտէն, թէհարրիյաթա քէմալը կէրմի իլէ տէվամ իտիլիյօր:

ՁԻՆ

Տուէլի էճնէպիյէ էլլիլէրի իլէ չին մու-րախաալարը պէյինտէ ուզուհ միւտտէթ միւ-ճատէլէյէ սէպէպ օլան, պօքսէրլէր սէրկէրտէ-լէրինին (պարագլուի) ճէզալանմադըր մէսէլէսի դաթի սուրէթտէ պիթմիշ տիր. էճնէպի էլլի-լէրինին սօն տէֆա օլարազ թային իթտիքլէրի ճէզալարը չին իմրէրաթօրուհու գապու իթ-տիկինի չին մուրախաալարը էլլիլէրէ պիւ-տիրմիշլէր տիր:

— Փետրվար 16տա Բէքինին Ալման էլլիսի չին մուրախաալարընա պիր նօթա Եօլլայըպ, էկէր էճնէպի էլլիլէրին թալէպինէ ֆաթէլի սուրէթտէ ճէվապ վէրիլմէյէճէք օլուրսա, քէն-տի մայէթ ասփէրլէրիլէ Սիանկ ծու ճիհէթլէ-րինի թէճալուզա պաշլայաճազընը պէյանը ըթ-միշ տիր. վուգուր հալի չին մուրախաալարը իմրէրաթօրա պիլտիրիպ, էլլիլէրին թալէպինի աճէլէ գապու իթմէսինի թալսիյէ իթմիշլէր տիր:

— Պօքսէրլէր սէրկէրտէլէրինտէ պիրի իտաւ իտիլմիշ վէ բրէնա Թուանըն տախի հոկտեմբեր-տէ իտաւ իտիլնէկի սէօյլէնմէքտէ տիր:

— Բրէնս Թուան իլէ բրէնս Չինկ, Թէպ-
աիլ գըյաֆէթ իթմիշ օլտուղլարը հալաէ Սիւանկ
Փու ճիվարընտա տէրտէսթ իտիլտիքլէրինի էվ-
րօրա կաղէթալարը եազըյօր:

— Շանկհայտան « Ժուրնալ » կաղէթասընա
իշար իտիլտիկինէ նազարէն, Ինկիլիզ վէ Ալ-
ման հիւքիւմէթլէրի քէնտի թիճարէթլէրի իշին
եանձէն օվասընը զապթ իտիպ, Մանչուրիայը
Բուսիայա, Սան Մուհիին իթալիայա, Ամուա-
նըն շարօնիայա վէ Եու նանըն Ֆրանսայա ալիտ
օլտուղլարընա գարար վէրմիշլէր իսէտէ, Ֆրան-
սա հիւքիւմէթի պու գարարա իսօնուտ օլմա-
մըշ տըր:

— Ինկիլիզլէր Բէքին-Թիէնձին տէմիր եօլ-
լարընը զապթ իթմիշլէր տիր:

— Թաղմինաթը հարպիյէ մըգտարընըն թա-
յինի էսնասընտա միւշքիլաթ զուհուր իտէճէկի
զանն իտիլմէթտէ տիր:

ՍԸՐՊԻԱ

Գըրալը սապըգ մէրհում Միլանըն էվրագը
միյանընտա, Պալգան հիւքիւմէթլէրի իթթիհա-
տընա տայիր իքմալ օլունմամըշ սիյասի պիր
էսէր պուլունմուշ տըր:

Կ Ի Ր Ի Տ

Կիրիտտէ պուլունան էճնէպի աքէրլէրին
եւրինէ եուանա աքէրլէրի իգամէթ իտէպիլմէ-
սի իշին միւզաքէրաթ տէվամ իտիյօր:

Էկէր Սուլթան միւսաատէ իտէրաէ, Կիրի-
տին մուհաֆազասը վէ տախիլի իշլէրինէ Եու-
նան հիւքիւմէթլինին գարըշապիլմէսի իշին էվ-
րօրա հիւքիւմէթի սէլահիյէթ վէրէճէքլէր իմիշ:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԼԻՅԷ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Պուլկարիա տախիլիտէ պուլունան Մա-
քէտմիտ զօմիթէի ազալարը հէր թարաֆտա
միթինկլէր եարարապ, տախիլիյէ նազըրընըն
գօմիթէյէ գարըշ իթթիլտազ իթտիկի մէսէ-
քի թէվպիլի իլէ գօմիթէնին տէվամընտ մա-
նի օլմամալարընը հիւքիւմէթտէն թալէպ իթ-
մէկէ գարար վէրմիշլէր տիր:

— Բրէնս Պօրիսին ահվալը սըհըյէսի
մուճիպը մէմուհիլիէթ տէրէճէտէ օլմաարընը-

տան ֆէխ. Բրէնս Ֆէրաինանա հազրէթլէրի
խասթանըն եանընտան հիշ այրըլամալօր իմիշ:

— Գամարանըն քիւշաուր իշին Բրէնս
Թարաֆընտան իթասը լազըմ կէլէն իւզազ
սուտուր իթտիկինտէն, մէճլիսի մէպուսանըն
բազար իրթէսի կիւնիւ քիւշաու օլունմազընը
Տարժալէն Վէսնիֆ եազըյօր:

— Բրէնս Պօրիսին խասթալըլը սէպէպի
իլէ էվրօրա հիւքիւմալարը վէ Սուլթան
ֆէխ. Բրէնս Ֆէրաինանա հազրէթլէրինէ թէ-
լէկրաֆ չէքմիշլէր տիր:

Ա.Զ.Գ.Ա.ՅԻՆ

Պատրիարք Օրմանեանըն աղտուղունուն
60ընճը սէնէյի տէվրիյէսի օլտուղունտան, քէն-
տի խանէսինտէ պէօյիւք պիր զիյաֆէթ վէրմիշ
վէ պու զիյաֆէթտէ թէքմիլ բաթրիքիսանէ մէ-
մուրլարը հազըր հուլունմուշլար տըր:

— Ուսումնական խորհուրդ, բազար կիւն-
լէրի տէրա վէրմէք մէսէլէսինէ գաթի պիր գա-
րար վէրմէք իշին ազաը իճթիմա իթմիշ տիր:

— Պիլէճիք առաջնորդու, իքի քիշինին
ֆէսի նիքեահը իշին բաթրիքիսանէյէ միւրա-
ճաաթ իթմիշ տիր:

— Բուսիանըն Ախլցիտ շէհրի հայ մէքթէ-
պինին ֆուգարա չօճուզլարը մէնֆաաթընա պիր
պալօ վէրիլիպ, միլլէթ իմիգաէն պիր չօգ զէ-
վաթ հազըր պուլունմուշ տըր:

— Բազար կիւնիւ իճրա օլան հոգաբարձու
ինթիխապընտա աթիտէքի զէվաթ մէքթէպի-
միղէ հոգաբարձու ինթիխապ օլունմուշ տըր:

Տիար Փիլիպպոս Հալաճեան

» Յարութիւն Հաճօլեան

» Յարութիւն Էնկիպարեան

» Միհրան Ջըօնեան

» Գըրիգոր Թօսպըյըքեան

Էհալիմիզ կէնճ վէ չալըշգան զաթլարտան
պիր հոգաբարձու թիւն ինթիխապ իթտի իսէտէ,
պուլուն իլէ քէնտի վազիֆէսինի իքմալ իթ-
միշ զառն իթմէմէլի տիր. զիրա հալընըլ չա-
լըշմազ իլէ պիր շէյ մէյտանէ կէլմէզ, անլէրէ
մատտի վէ մանէվի սուրչթտէ հէր վազըթ հար-
ալմ իտիպ, մէքթէպլէրին ինթիգամընա չալըշ-
մալը տըրլար:

Տպարան Ալեկեան, Օ. Բարսեղեանի, Վառնա.

Издательство Оруенталис, Варна.

